

SAOPŠTENJE 75/2024

Datum objave:
 30.5.2024.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar - April 2024. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar-april 2024. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 1 452,0 miliona eura, što ukazuje na rast od 3,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 204,9 miliona eura, a **uvoz** 1 247,1 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 26,2%, a uvoz veći za 10,9%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 16,4% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 24,7%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)** u iznosu od 50,4 miliona eura (koje čine: Električna energija – 44,0 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 326,1 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 126,3 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (59,8 mil. eura), Švajcarska (15,3 mil. eura), i Bosna i Hercegovina (13,2 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (205,4 mil. Eura), Kina (157,6 mil. Eura) i Njemačka (132,5 mil. Eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

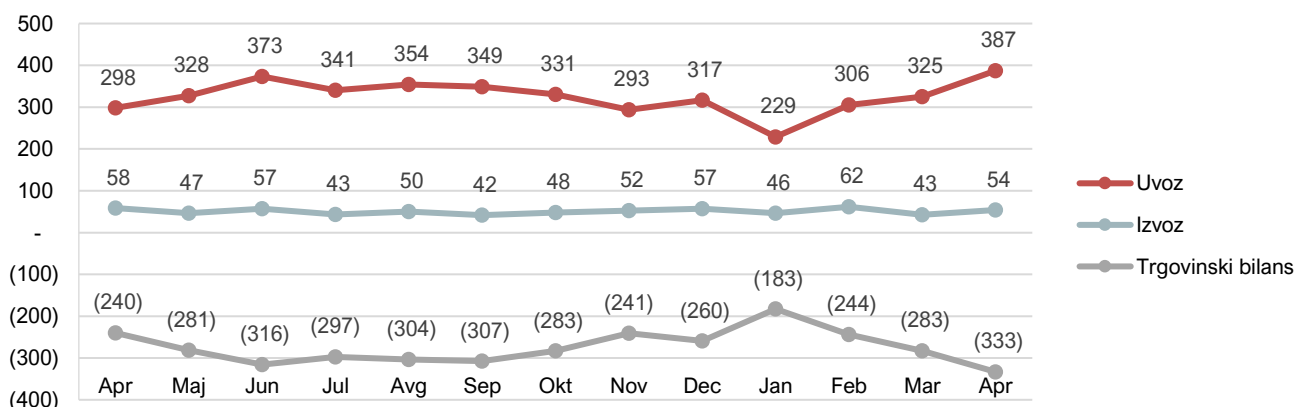

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2023				
Januar	214 745	87 742	302 487	-127 003
Februar	261 419	70 845	332 264	-190 574
Mart	350 051	60 423	410 474	-289 629
April	298 165	58 395	356 560	-239 769
Maj	327 770	46 572	374 341	-281 198
Jun	373 096	57 322	430 418	-315 773
Jul	340 612	43 341	383 953	-297 271
Avgust	354 063	50 424	404 487	-303 639
Septembar	349 160	41 737	390 897	-307 424
Oktober	330 849	47 757	378 606	-283 091
Novembar	293 385	52 484	345 868	-240 901
Decembar	316 811	57 289	374 100	-259 522
2024				
Januar	228 983	46 241	275 224	-182 741
Februar	305 510	61 728	367 238	-243 782
Mart	325 351	42 826	368 177	-282 525
April	387 255	54 063	441 318	-333 192

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2023		Jan-Apr 2024		Jan-Apr 2023		Jan-Apr 2024		Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	1 124 380	100,0	1 247 098	100,0	277 405	100,0	204 859	-846 975	-1 042 239
Evropa	79,1	889 621	79,0	984 898	94,5	262 155	91,2	186 865	-627 466	-798 033
EU-27	44,7	502 775	45,9	572 042	43,5	120 680	37,2	76 309	-382 095	-495 734
CEFTA ²	25,4	285 450	24,9	310 982	45,2	125 304	44,5	91 063	-160 146	-219 919
Afrika	0,3	3 504	0,3	4 140	0,7	1 908	0,6	1 239	-1 596	-2 902
Azija	17,6	197 730	18,0	224 301	4,3	12 003	7,4	15 233	-185 726	-209 067
Amerika	2,9	32 934	2,7	33 306	0,5	1 297	0,7	1 453	-31 637	-31 853
Okeanija	0,1	592	0,0	453	0,0	42	0,0	69	-550	-384
SAD	1,4	15 455	1,4	17 047	0,4	1 241	0,6	1 311	-14 214	-15 736
Kina	11,7	131 394	12,6	157 610	0,5	1 366	3,4	6 906	-130 028	-150 704
Rusija	0,4	4 447	0,2	2 247	0,0	118	0,1	187	-4 329	-2 060
Švajcarska	1,6	18 154	1,7	20 751	4,9	13 687	7,5	15 286	-4 467	-5 465
Japan	0,7	7 780	1,0	12 796	0,0	59	0,0	34	-7 721	-12 762
Turska	5,7	64 524	4,7	59 073	0,4	1 190	1,3	2 646	-63 335	-56 427
Brazil	0,4	4 814	0,6	7 041	0,0	0	0,0	1	-4 813	-7 040
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	9 991	0,9	10 769	0,1	281	0,1	277	-9 710	-10 492

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024
SVIJET	1 124 380	1 247 098	277 405	204 859	-846 975	-1 042 239
EU-27⁴	502 775	572 042	120 680	76 309	-382 095	-495 734
Austrija	12 256	13 808	688	1 049	-11 568	-12 759
Belgija	5 616	7 254	231	645	-5 384	-6 609
Bugarska	6 690	6 550	320	361	-6 370	-6 188
Češka	10 808	18 056	26 824	12 789	16 015	-5 267
Danska	3 260	7 292	4 188	4 262	928	-3 031
Estonija	1 059	662	3	3	-1 056	-659
Finska	3 686	1 279	0	1	-3 686	-1 278
Francuska	25 423	35 574	405	2 745	-25 019	-32 829
Grčka	65 679	68 678	1 443	2 406	-64 236	-66 271
Holandija	21 012	27 686	1 026	555	-19 986	-27 131
Irska	2 658	4 277	3	24	-2 655	-4 253
Italija	74 161	67 481	9 655	4 511	-64 505	-62 970
Kipar	135	139	6	42	-129	-96
Letonija	636	170	2	1 735	-634	1 565
Litvanija	1 395	1 569	555	40	-840	-1 529
Luksemburg	323	426	11 599	7 248	11 277	6 822
Mađarska	9 023	8 648	3 220	1 177	-5 803	-7 471
Malta	27	4	98	95	71	91
Njemačka	107 738	132 538	5 746	6 490	-101 992	-126 048
Poljska	23 689	23 340	4 946	12 745	-18 743	-10 595
Portugalija	2 204	1 732	40	12	-2 164	-1 720
Hrvatska	62 831	73 221	1 850	2 111	-60 981	-71 110
Rumunija	12 370	10 811	542	411	-11 829	-10 400
Slovačka	3 834	4 788	42	15	-3 792	-4 773
Slovenija	15 114	21 270	44 962	12 610	29 848	-8 661
Španija	21 864	20 997	1 482	1 287	-20 382	-19 710
Švedska	9 282	13 792	804	939	-8 479	-12 853
CEFTA	285 450	310 982	125 304	91 063	-160 146	-219 919
Albanija	21 706	26 874	5 657	7 312	-16 048	-19 561
Bosna i Hercegovina	55 797	58 197	45 884	13 228	-9 914	-44 969
Moldavija	188	404	0	43	-188	-362
Sjeverna Makedonija	10 065	11 314	2 381	3 107	-7 684	-8 207
Srbija	188 842	205 402	66 164	59 795	-122 678	-145 607
Kosovo	8 851	8 791	5 218	7 577	-3 633	-1 213
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	336 155	364 074	31 421	37 487	-304 734	-326 586

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 124 380	1 247 098	110,9	277 405	204 859	73,8
0 Hrana i žive životinje	211 287	224 772	106,4	11 549	13 905	120,4
00 Žive životinje	14 699	14 717	100,1	59	17	28,7
01 Meso i prerada mesa	46 457	51 224	110,3	7 300	10 263	140,6
02 Mliječni proizvodi i jaja	23 144	25 204	108,9	116	161	139,2
03 Ribe i prerađevine od ribe	8 620	8 268	95,9	10	4	39,6
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	29 947	29 579	98,8	363	225	62,0
05 Povrće i voće	32 627	36 073	110,6	2 015	1 637	81,2
06 Šećer proizvodi od šećera i med	5 389	6 055	112,4	358	151	42,2
07 Kafa čaj kakao i začini	17 318	19 764	114,1	773	830	107,3
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	10 526	9 651	91,7	414	506	122,4
09 Razni proizvodi za ishranu	22 559	24 236	107,4	142	110	77,8
1 Piće i duvan	38 130	39 868	104,6	3 382	10 172	300¹
11 Pića	28 211	29 669	105,2	3 382	10 172	300 ¹
12 Duvan i proizvodi od duvana	9 920	10 200	102,8	0	0	0,0
2 Sirove materije sem goriva	11 878	12 499	105,2	22 070	34 417	155,9
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	663	482	72,7
22 Uljano sjeme i plodovi	653	670	102,6	15	8	55,4
23 Sirovi kaučuk	67	91	134,4	0	1	0,0
24 Pluta i drvo	2 535	2 372	93,6	9 869	11 140	112,9
25 Celuloza i otpaci od hartije	0	7	0,0	363	433	119,2
26 Tekstilana vlakna i otpaci	291	201	69,3	67	63	94,6
27 Sirova đubriva i minerali	2 477	3 600	145,3	901	302	33,6
28 Mineralne rude i otpaci metala	991	252	25,4	10 142	21 712	214,1
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 863	5 306	109,1	50	276	300 ¹
3 Mineralna goriva i maziva	96 320	109 560	113,7	161 296	50 436	31,3
32 Kameni ugallj koks i briketi	363	431	118,8	2 696	3 161	117,3
33 Nafta i naftni derivati	84 090	93 825	111,6	3 267	3 305	101,2
34 Gas prirodni i industrijski	3 491	3 128	89,6	0	0	0,0
35 Električna energija	8 377	12 176	145,4	155 333	43 970	28,3
4 Životinjska i biljna ulja i masti	5 790	5 667	97,9	295	528	179,1
41 Životinjska ulja i masti	490	245	50,1	150	322	214,0
42 Čvrste biljne masti i ulja	5 270	5 401	102,5	9	48	300 ¹
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	31	21	69,3	135	158	116,8
5 Hemijski proizvodi	133 966	154 027	115,0	15 303	19 591	128,0
51 Organski hemijski proizvodi	1 719	1 253	72,9	36	38	107,8
52 Neorganski hemijski proizvodi	1 854	1 353	73,0	1 160	2 765	238,5
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	11 528	14 128	122,6	28	16	58,0
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	61 188	71 780	117,3	12 968	14 627	112,8
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	25 832	30 861	119,5	367	501	136,3
56 Đubriva (osim sirovih)	2 601	2 337	89,9	5	5	112,7
57 Plastične materije u primarnim oblicima	1 856	1 634	88,0	59	125	209,9
58 Plastične mase u ostalim oblicima	13 101	14 567	111,2	199	188	94,6
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	14 286	16 114	112,8	481	1 326	275,4

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	199 085	200 188	100,6	39 640	23 691	59,8
61 Koža proizvodi od kože i krzna	130	176	135,7	59	39	66,0
62 Proizvodi od kaučuka	11 321	11 096	98,0	36	14	38,7
63 Proizvodi od plute i drveta	14 356	14 420	100,5	2 117	2 012	95,0
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	16 610	17 406	104,8	142	127	89,2
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	9 092	9 090	100,0	184	102	55,5
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	49 404	54 070	109,4	1 580	1 609	101,9
67 Gvožđe i čelik	23 605	26 118	110,6	1 655	255	15,4
68 Obojeni metali	27 700	17 935	64,7	30 878	16 961	54,9
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	46 868	49 877	106,4	2 988	2 572	86,1
7 Mašine i transportni uređaji	267 791	326 155	121,8	16 141	42 193	261,4
71 Pogonske mašine i uređaji	4 510	13 245	293,7	394	484	122,7
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	19 032	26 025	136,7	3 474	2 066	59,5
73 Mašine za obradu metala	1 274	1 195	93,8	132	189	143,4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	49 090	41 971	85,5	3 013	3 450	114,5
75 Kancelarijske mašine i za AOP	13 833	19 343	139,8	115	271	237,0
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	33 852	39 713	117,3	1 411	899	63,7
77 Električne mašine aparati i uređaji	46 555	54 668	117,4	1 132	1 284	113,4
78 Drumska vozila	93 677	126 309	134,8	4 187	6 787	162,1
79 Ostala transportna sredstva i opreme	5 969	3 688	61,8	2 284	26 762	300 ¹
8 Razni gotovi proizvodi	159 974	172 697	108,0	7 730	9 925	128,4
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	8 315	9 012	108,4	11	187	300 ¹
82 Namještaj i djelovi	27 853	31 204	112,0	673	792	117,6
83 Predmeti za putovanja	4 054	4 723	116,5	43	517	300 ¹
84 Odjeća	38 743	42 510	109,7	1 461	4 036	276,3
85 Obuća	18 890	19 234	101,8	232	590	254,4
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	9 772	15 287	156,4	1 818	401	22,0
88 Fotoaparati časovnici	4 556	5 829	127,9	42	30	71,4
89 Razni gotovi proizvodi	47 792	44 898	93,9	3 451	3 373	97,7
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	159	1 664	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2023	Jan-Apr 2024	Jan-Apr 2024 Jan-Apr 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 124 380	1 247 098	110,9	277 405	204 859	73,8
I Žive životinje i životinjski proizvodi	80 325	84 398	105,1	6 026	8 755	145,3
II Povrće	46 507	47 117	101,3	1 813	1 984	109,4
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	6 615	6 645	100,5	145	206	142,7
IV Pripremljena hrana pića duvan	128 843	138 548	107,5	7 308	13 944	190,8
V Mineralni proizvodi	113 349	131 823	116,3	169 399	65 281	38,5
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	119 659	138 775	116,0	15 051	19 282	128,1
VII Plastika guma i proizvodi od gume	42 755	46 695	109,2	1 445	1 585	109,7
VIII Sirove kože koža i krzno	5 686	5 700	100,3	794	1 096	137,9
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	17 043	16 935	99,4	11 986	13 170	109,9
X Materijali i proizvodi papirne industrije	18 627	17 440	93,6	1 967	1 989	101,1
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	44 901	49 107	109,4	1 666	4 133	248,1
XII Obuća kape i modni dodaci	20 626	21 214	102,8	247	600	242,8
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	36 002	36 504	101,4	1 583	1 650	104,2
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	6 949	3 574	51,4	26	141	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	98 595	94 404	95,7	38 445	26 877	69,9
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	166 255	193 598	116,4	9 649	8 689	90,1
XVII Vozila i prateća transportna oprema	101 804	133 560	131,2	6 564	33 600	300 ¹
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	17 263	24 115	139,7	1 914	480	25,1
XIX Oružje i municija	601	478	79,6	447	137	30,6
XX Razni proizvodi	51 936	56 393	108,6	866	1 248	144,2
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	42	75	179,6	66	12	18,7

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja. Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010,

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama,

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike, MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate,

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu,

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom,

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom,

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4, revizija, Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor dvije cifre – odsjek tri cifre– grupu četiri cifre– podgrupu a pet cifara – poziciju odnosno proizvod,

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)